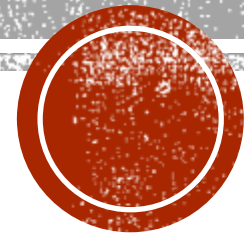

ОБУЧЕНИЕ ПО ПРОГРАМИРАНЕ

Динамични структури. Linked List

Динамични структури

- многообразни структури от данни
- всички тези многообразни структури от данни могат да бъдат сведени до списък
- динамичните структури от данни отразяват предметната област, която автоматизираме
- динамичните структури от данни се променят по време на изпълнението и се адаптират в съответствие с потока от данните
- за някои динамични структури, като дървета и графи, има теория и решени математически проблеми, като например: балансиране на дърво, търсене на път в граф, задача за търговския пътник, оцветяване на върховете на граф и други.

Елемент на динамична структура

- елементът на динамична структура съдържа данни и връзки с други елементи
- връзките с другите елементи могат да бъдат указатели, индекс в таблица с връзки или друг начин за описание на връзка между един елемент и друг
- връзките могат да имат посока и тежест; пример: пътища в град, еднопосочни и двупосочни, тежестта е разстоянието

```
struct TDynamicData {  
    TData m_data;  
    TLink m_link[N];  
};
```


Рекурсивна структура

- структура, в която има указател / указатели, които сочат структура от същия тип
- при добавяне на данни между два възела, връзката между тях се прекъсва и новият възел се "свързва" между тях
- при изтриването на елемент, трябва да се възстанови връзката между неговите съседи

```
struct TRecData {  
    TData m_data;  
    struct TRecData* m_pLink[N];  
};
```


Списък

- динамична структура, в която елементите са свързани последователно
- достъпът до елементите е последователен, ако търсим даден елемент, в най-лошия случай ще обходим всички елементи
- при добавяне на нов елемент между два елемент прекъсваме връзката между тях и ги свързваме към новия елемент
- при изтриване правим обратно, премахваме елемента и правим връзката между съседите му

X1 ----> X2 ----> X3 ---->... ----> XN

X1 ----> X2 ----> X23 ----> X3 ---->... ----> XN

Стек и опашка

- стек - използваме списък като добавяме и изтриваме само от началото на списъка (LIFO - Last In First Out)

`push/pop <=> X1 ---> X2 ---> X3 --->... ---> XN`

- опашка - използваме списък като добавяме елементи в началото на списъка, а ги изтриваме от края на списъка (FIFO - First In First Out)

`write => X1 ---> X2 ---> X3 --->... ---> XN => read`

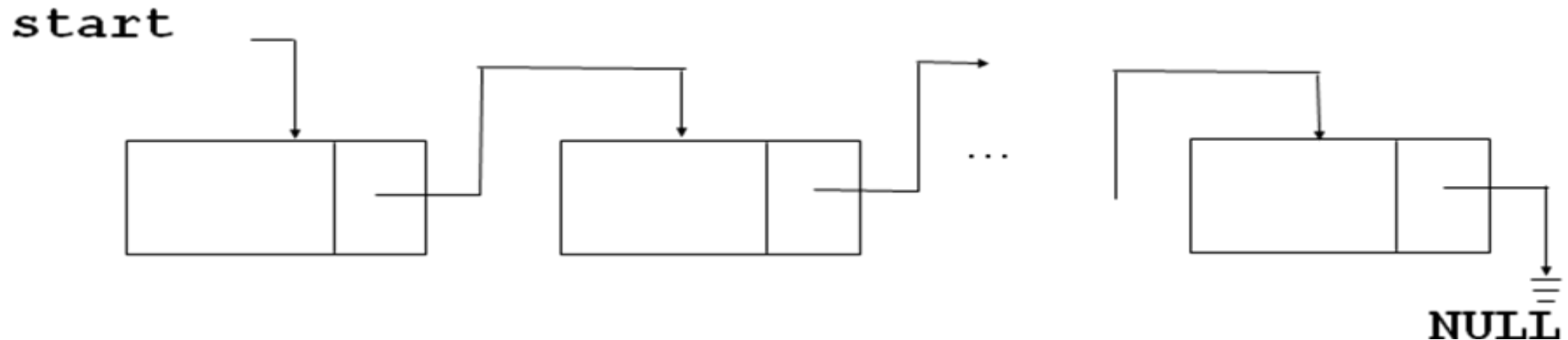
Добри практики

- динамичните структури изискват по-сериозен анализ от статичните такива, преди да започнем да ги използваме трябва да проиграем различни сценарии
- има дебели книги с алгоритми за динамични структури от данни, които е добре да разлистим преди да зациклим
- динамичните структури са гъвкави, но имат ограничения и не пасват на всяка задача, има т.н. design pattern
- когато ползваме динамични структури винаги трябва да мислим за тяхната сериализация и десериализация в / от стринг
- хубаво е да знаем, че сложните динамични структури се обработват бавно - обработващите алгоритми имат експоненциална сложност и отнемат много време и ресурси

Списък (List)

Списъкът е подредена последователност от еднотипни елементи без определена дисциплина за тяхното включване и изключване. Стекът, опашката и декът могат да се разглеждат като частен случай на структурата списък. Най-простият случай на структурата е този, в който всеки елемент на списъка съдържа указател към следващия елемент:

List   Списък – Линейна структура

- Създаване на **структура без тяло** в **.h** файла.

```
typedef struct node_t node_t;
```

- Разписване **тялото** на **структурата** с **данните**, които се съдържат в нея:

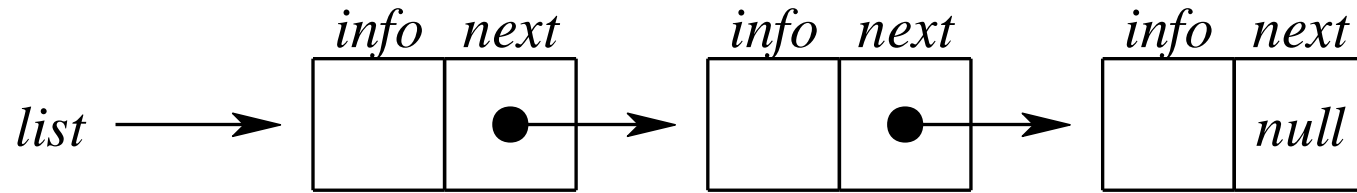
```
typedef struct node_t{  
    int data;  
    node_t *next;  
} node_t;
```

- Създаване на една **глобална променлива** от тип **node_t**
Указател към тази структура, която ще е начало на списъка – главата. Ако тя се загуби, не може да го обхождаме.

```
extern node_t *start;
```


Linked Lists

Linear linked list

Linked list е линейна структура от елементи - данни, наречени възли - **nodes**, където линейната подредба се осъществява с указатели **pointers**.

Всеки **node** се дели на две части:

- информация -info
- адрес към следващия възел – node, т.е. указател

Свързаните списъци са често срещана алтернатива на масивите при внедряването на структури от данни.

Всеки елемент в свързан списък съдържа елемент от данни от някакъв тип и указател към следващия елемент в списъка.

Лесно е да се вмъкват и изтриват елементи в свързан списък, които не са естествени операции върху масиви, тъй като масивите имат фиксиран размер.

Достъп до елемент в средата на списъка обикновено е $O(n)$, където n е дължината на списъка.

Елемент в свързан списък се състои от структура, съдържаща елемента от данни и указател към друг елемент от свързания списък.


```
typedef struct list_node {  
    typ_r_elem data;  
    struct list_node* next;  
} node;
```

Структура от този тип е рекурсивна, тя съдържа указател към друга структура от същия тип и т.н.

Обикновено използваме указател за обхождане на списъка и когато неговата стойност е NULL, това означава, че сме достигнали края на списъка.

Указателят към възел в свързан списък с възли от горния вид е **node***.

Свързаният списък е поредица от възли, започващи с указател **head**,
сочещ винаги първия възел и завършващ с указател **end** в края на списъка.

Създаване на свързан списък

```
#include<stdio.h>
#include<stdlib.h>
struct node{
    int number;
    struct node* next;
};
    struct node * head;
    struct node * current;
    struct node * previous;
int main()
{
    head=malloc(sizeof(struct node));
    head->number=0;
    head->next=NULL;
    current=head;

    for(int i=0;i<3;i++)
    {
        previous=current;
        current=malloc(sizeof(struct node));
        current->number=i+1;
        current->next=NULL;
        previous->next=current;
    }
    for(struct node *p=head; p!=NULL; p=p->next)
    {
        printf("%d\n",p->number);
    }
}
```


Освобождаване на паметта, заета от свързания списък

```
current=head;
    struct node * tmp;

    while(current) {
        tmp=current;
        current=current->next;
        free(tmp) ;
    }
```


Задача

Направете свързан списък с информация за 5 човека - име и телефон.

Разпечатайте този списък

Напишете код, който проверява какъв е телефонът на човек с име Ivan

Примерен свързан списък

```
#include<stdlib.h>
#include <stdio.h>

void create();
void display();
void insert_begin();
void insert_end();
void insert_pos();
void delete_begin();
void delete_end();
void delete_pos();

struct node
{
    int info;
    struct node *next;
};
struct node *start=NULL;
```

```
int main(){
    int choice;
    while(1){
        printf("\n          MENU          \n");
        printf("\n 1.Create      \n");
        printf("\n 2.Display     \n");
        printf("\n 3.Insert at the beginning \n");
        printf("\n 4.Insert at the end \n");
        printf("\n 5.Insert at specified position \n");
        printf("\n 6.Delete from beginning \n");
        printf("\n 7.Delete from the end \n");
        printf("\n 8.Delete from specified position \n");
        printf("\n 9.Exit        \n");
        printf("\n-----\n");
        printf("Enter your choice:t");
        scanf("%d",&choice);
        switch(choice)
        {
            case 1:    create();    break;
            case 2:    display();    break;
            case 3:    insert_begin(); break;
            case 4:    insert_end();  break;
            case 5:    insert_pos();  break;
            case 6:    delete_begin(); break;
            case 7:    delete_end();  break;
            case 8:    delete_pos();  break;
            case 9:    exit(0); break;
            default:   printf("\n Wrong Choice:\n"); break;
        }
    }
    return 0;
}
```


Примерен свързан списък

```
void create()
{
    struct node *temp,*ptr;
    temp=(struct node *)malloc(sizeof(struct node));
    if(temp==NULL)
    {
        printf("\nOut of Memory Space:\n");
        exit(0);
    }
    printf("\nEnter the data value for the node:");
    scanf("%d",&temp->info);
    temp->next=NULL;
    if(start==NULL)
    {
        start=temp;
    }
    else
    {
        ptr=start;
        while(ptr->next!=NULL)
        {
            ptr=ptr->next;
        }
        ptr->next=temp;
    }
}
```

```
void display()
{
    struct node *ptr;
    if(start==NULL)
    {
        printf("\nList is empty:\n");
        return;
    }
    else
    {
        ptr=start;
        printf("\nThe List elements are:\n");
        while(ptr!=NULL)
        {
            printf("%d\t",ptr->info);
            ptr=ptr->next;
        }
    }
}

void insert_begin()
```


Примерен свързан списък

```

void insert_begin()
{
    struct node *temp;
    temp=(struct node *)malloc(sizeof(struct node));
    if(temp==NULL)
    {
        printf("\nOut of Memory Space:\n");
        return;
    }
    printf("\nEnter the data value for the node:\t" );
    scanf("%d",&temp->info);
    temp->next =NULL;
    if(start==NULL)
    {
        start=temp;
    }
    else
    {
        temp->next=start;
        start=temp;
    }
}

```

```

void insert_end()
{
    struct node *temp,*ptr;
    temp=(struct node *)malloc(sizeof(struct node));
    if(temp==NULL)
    {
        printf("\nOut of Memory Space:\n");
        return;
    }
    printf("\nEnter the data value for the node:\t" );
    scanf("%d",&temp->info );
    temp->next =NULL;
    if(start==NULL)
    {
        start=temp;
    }
    else
    {
        ptr=start;
        while(ptr->next !=NULL)
        {
            ptr=ptr->next ;
        }
        ptr->next =temp;
    }
}

```


Примерен свързан списък

```
void insert_pos()
{
    struct node *ptr,*temp;
    int i,pos;
    temp=(struct node *)malloc(sizeof(struct node));
    if(temp==NULL)
    {
        printf("\nOut of Memory Space:\n");
        return;
    }
    printf("\nEnter the position for the new node to be inserted:\t");
    scanf("%d",&pos);
    printf("\nEnter the data value of the node:\t");
    scanf("%d",&temp->info) ;

    temp->next=NULL;

    if(pos==0)
    {
        temp->next=start;
        start=temp;
    }
    else
    {
        for(i=0,ptr=start;i<pos-1;i++) { ptr=ptr->next;
            if(ptr==NULL)
            {
                printf("\nPosition not found:[Handle with care]\n");
                return;
            }
        }
        temp->next =ptr->next ;
        ptr->next=temp;
    }
}
```


Примерен свързан списък

```
void delete_begin()
{
    struct node *ptr;
    if(ptr==NULL)
    {
        printf("\nList is Empty:\n");
        return;
    }
    else
    {
        ptr=start;
        start=start->next ;
        printf("\nThe deleted element is :%d\t",ptr->info);
        free(ptr);
    }
}
```

```
void delete_end()
{
    struct node *temp,*ptr;
    if(start==NULL)
    {
        printf("\nList is Empty:");
        exit(0);
    }
    else if(start->next ==NULL)
    {
        ptr=start;
        start=NULL;
        printf("\nThe deleted element is:%d\t",ptr->info);
        free(ptr);
    }
    else
    {
        ptr=start;
        while(ptr->next!=NULL)
        {
            temp=ptr;
            ptr=ptr->next;
        }
        temp->next=NULL;
        printf("\nThe deleted element is:%d\t",ptr->info);
        free(ptr);
    }
}
```


Примерен свързан списък

```
void delete_pos()
{
    int i, pos;
    struct node *temp, *ptr;
    if(start==NULL)
    {
        printf("\nThe List is Empty:\n");
        exit(0);
    }
    else
    {
        printf("\nEnter the position of the node to be deleted:\t");
        scanf("%d",&pos);
        if(pos==0)
        {
            ptr=start;
            start=start->next ;
            printf("\nThe deleted element is:%d\t",ptr->info );
            free(ptr);
        }
        else
        {
            ptr=start;
            for(i=0;i<pos;i++) { temp=ptr; ptr=ptr->next ;
                               if(ptr==NULL)
                               {
                                   printf("\nPosition not Found:\n");
                                   return;
                               }
            }
            temp->next =ptr->next ;
            printf("\nThe deleted element is:%d\t",ptr->info );
            free(ptr);
        }
    }
}
```



```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>

/* doubly linked list */
typedef struct TDLListNode {
    int m_nValue;
    struct TDLListNode* m_pNextNode;
    struct TDLListNode* m_pPrevNode;
} TDLListNode;

void print(TDLListNode * s);

int main()
{
    TDLListNode *start;
    TDLListNode *current;
    for(int i=0; i<3; i++){
        current=(TDLListNode *)malloc(sizeof(TDLListNode));
        if(current==NULL)
        {
            printf("No memory");
            return 1;
        }
        if(start==NULL) // empty list
        {
            current->m_nValue=i+5;
            current->m_pNextNode=NULL;
            current->m_pPrevNode=NULL;
            start=current;
        }
        else{
            TDLListNode * tmp=start;
            while(tmp->m_pNextNode!=NULL){
                tmp=tmp->m_pNextNode;
            }
            current->m_nValue=i+5;
            current->m_pNextNode=NULL;
            current->m_pPrevNode=tmp;
            tmp->m_pNextNode=current;
        }
    }
    print(start);
}

void print(TDLListNode * s){
    for(TDLListNode * tmp =s; tmp!=NULL; tmp=tmp->m_pNextNode)
    {
        printf("%d\n", tmp->m_nValue);
    }
}
```


Домашно:

**Всички задачи които следват +
да си напишете кодовете от
презентацията и да си поиграте
с тях.**

Задачи

Задача 1. Реализация на списък. Напишете програма, която добавя и изтрива елемент от списък по позиция в списъка. Използвайте следния елемент на динамичния списък:

```
typedef struct t_node {  
    int m_nValue;  
    t_node* m_pNext;  
} t_node;
```


Задачи

Задача 2. Направете едносвързан списък, съдържащ числата 1-14 и принтирайте петия елемент от края му.

Задача 3. Моделиране на играта “Броеница”: N деца застават в кръг и получават номера от 1 до N . Като се започне от дете 1, по часовниковата стрелка се отброяват M деца. Дете с номер M излиза от кръга, след което започва ново броене от следващото дете. Продължава, докато остане само едно дете, чийто номер трябва да се определи.

Задачи

Задача 4. Двойно-свързан списък. Напишете програма, която добавя и изтрива елемент от списъка по зададена стойност, която се пази в него. Използвайте следния елемент на двойно-свързания списък:

```
/* doubly linked list */  
typedef struct TDListNode {  
    int m_nValue;  
    struct TDListNode* m_pNextNode;  
    struct TDListNode* m_pPrevNode;  
} TDListNode;
```


Задачи

Задача 5. Напишете програма за въвеждане на елемент по средата на двойно свързан списък.

Задача 6. Напишете програма за триене на N-тия елемент от края на двойно свързан списък.

Задача 7. Напишете програма за триене на елемент от двойно свързан списък по зададена позиция в него.

